

**Anul:** 2017

**Cod RAN:** 95541.05

**Perioade:** Evul Mediu

**Epoci:** Epoca medievală târzie

**Tipuri sit:** locuire

**Categorii sit:** Neatribuit

**Autori:** Dumitru Boghian, Sergiu Constantin Enea

**Instituții:** Universitatea "Ștefan cel Mare", Suceava, Liceul "Ion Neculce" Târgu Frumos

## Raport

Cercetarea de diagnostic arheologic s-a desfășurat pe parcursul lunilor iulie și august 2017 vizând realizarea unei cercetări de teren nedistructive și a unui sondaj în vederea precizării existenței patrimoniului arheologic în partea de centru-vest a vetrei satului Pietrișul de Sus, com. Costești, jud. Iași, (fără cod RAN), (fig. 1.1-3) acolo unde lucrările de construcție a drumului comunal au evidențiat prezența probabilă a unor complexe arheologice protoistorice și medievale.

Zona supusă evaluării a constat dintr-un areal de aproximativ 6 ha, aflat în partea central-vestică a vetrei satului Pietrișul de Sus, com. Costești, în jurul clădirilor Consiliului local și a școlii noi, la sud-est, sud-vest și vest de acestea (fig. 2.1-2; 4.1), pe martorii de eroziune desprinși din Dealul Petrișul (lobul sud-sud-vestic al masivului Dealul Mare Hârlău), la ENE de fosta carieră de piatră (gresie sarmațiană), pe imasului satului (proprietatea Consiliului Local Costești), județul Iași).

Așa cum arată o serie de investigații paleo-geomorfologice, această microzonă a fost puternic afectată de alunecările de teren succesive, pleistocene și holocene (fig. 3/1-2), petrecute ca urmare a unui complex de factori, care au erodat versantul nord-estic al Dealului Pietrișul și au generat o serie de martori de alunecare mai plați, spre valea pârâului Bahluieț, cu anumite favorabilități pentru întemeierea habitatului uman în diferite perioade istorice.

După cum s-a semnalat anterior și prin investigarea surselor istorice, în vatra satului Pietrișul de sus, azi înglobat în satul Costești, date confirmate prin rezultatele obținute în timpul cercetărilor efectuate în situl Costești-Cier, în zonă sunt menționate descoperiri din secolele VIII-X/XI și XV-XVII.

În vara anului 2016, atunci când s-au realizat rigolele de scurgere ale drumului comunal, în fața clădirilor școlii noi și a Primăriei Costești și a DC 120, în taluzul vestic, mai înalt cu cca. 1 m (față de cel estic) au apărut profilele a două bordeie, adâncite diferit, până la -1/-1,20 m (denumite B1 și B2) și a trei gropi (Gr. 1-3), înșirate pe o lungime de 18 m (fig. 4.2; 5.1-3), iar la circa 20 de m, spre sud, o posibilă urmă de fundație/zid, asociată cu alveolări/gropi (fig. 5.4). Cea mai interesantă amenajare era B1, care avea, în partea nordică, un strat alveolat de arsură, destul de consistent, de cca. 1 m lungime și 20/25 cm grosime, care indică existența unei posibile vatre sau a unui rug (?), (fig. 5.2-3).

Pe baza materialelor recoltate din numeroasele periegheze realizate înainte de 2017, precum și în acest an, chiar dacă cele mai multe sunt mărunte și mai puțin semnificative, considerăm că aceste amenajări făceau parte din vatra medievală a satului Pietrișul (Chetrișul) de Sus, putând fi datată între secolele XV și XVII, fiind contemporană cu necropola din situl Costești-Cier.

## Note

- 1) M.C. Mărgărint, M. Niculiță, Landslide type and pattern in Moldavian Plateau, NE Romania, în vol.

---

Landform Dynamics and Evolution in Romania, M. Rădoane, A. Vespremeanu-Stroe (eds.), Springer, 2017, pp. 271–304. doi:10.1007/978-3-319-32589-7\_12; M. Niculiță, M. C. Mărgărint, M. Santangelo, Archaeological evidences for Holocene landslide activity in the Eastern Carpathian lowland, în *Quaternary International*, Volume 415, 10 September 2016, pp. 175-189, fig. 3b, 6e; M. Niculiță, M. C. Mărgărint, I. Cristea, Relict landslides, fluvial landforms and threatened geoheritage – Costești village, în vol. *Proceedings of the Romanian Geomorphology Symposium 33rd edition*, Iasi, 11-14 May 2017 (M. Niculiță, M. C. Mărgărint eds.), Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2017, pp. 130-132.

2) DRH, A, Moldova, vol. XXV (1639-1640), doc. 256; DIR, A, sec. XVII, IV, 247; Al. I. Gonța, Documente privind Istoria României. A. Moldova. Veacurile XIV-XVII (1384-1625). Indicele numelor de locuri, Editura Academiei Române, București, 1990, pp. 69, 191; N. Stoicescu, Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova, DPCN, Biblioteca Monumentelor Istorice din România, București, 1974, p. 178 (Chetriș=Pietriș), p. 211 (Costești); V. Chirica, M. Tanasachi, Repertoriul arheologic al județului Iași, vol. II, 1985, pct LXXIX.6.F, p. 418 (Grădina locuitorului Vasile Grigore, materiale arheologice din sec. VII-VIII și trei tipare de os cu imagini creștine (D. Gh. Teodor, Elemente și influențe bizantine în Moldova, în secolele VI-XI, în SCIV, 21, 1, 1970, pp. 101-106; Idem, Descoperiri arheologice și numismatice la est de Carpați în secolele V-XI, București, 1997, p. 73.

3) D. Boghian, S.-C. Enea, S. Ignătescu, Luminița Bejenaru, Simina Margareta Stanc, Comunitățile cucuteniene din zona Târgului Frumos. Cercetări interdisciplinare în siturile Costești și Giurgești, Editura Universității ”Al. I. Cuza” din Iași, Iași, 2014; D. Boghian, S. Ignătescu, S.-C. Enea, R. Pîrnău, D.-M. Vornicu, Cr. Secu, R.-G. Furnică, A. Vornicu, 116. Costești, com. Costești, jud. Iași, Punct: Cier/ Lângă Școală, în CCAR. Campania 2014, Institutul Național al Patrimoniului, București, 2015, p. 195–198, 260, 507–515, fig. 1–11; D. Boghian, S. Ignătescu, S.-C. Enea, D.-I. Stigleț, A. Kovács, 121. Costești, com. Costești, jud. Iași, Punct: Cier/Lângă Școală, în CCAR. Campania 2015, Institutul Național al Patrimoniului, București, 2016, p. 224–225, 598- 601.

---

### ***Informații suplimentare online***

[Raportul 6039 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)

---